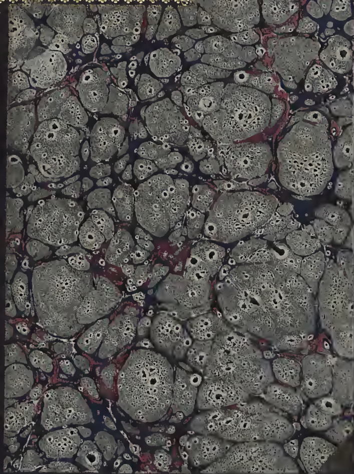
Historia Volsungorum
ed.
Arvidsson.
I-II.
Åbo. 1820-21.

[illegible]

Historia Volsungorum
Svetice Reddita.

Cujus

Partem Primam

Consensu Facult. Philos. Aboëns.

Publico examini modeste subjiciunt

Mag. ADOLPHUS IVARUS ARVIDSSON
Histor. Univers. Docens

&

AXELIUS ADOLPHUS LAURELL,
Stipend. Publicus,
Wiburgenses,

In Audit. Philosoph. die 7 Junii 1820.
H. a. m. s.

ABOÆ, Typis Frenckellianis,

Má vith örlögum
Mangi ſjá,
Né heillum horfinn
Hugum treysta.

— Gunnars-slagr.

Mun-at skaupum vinna!
GRIPIS-SPA.

Prooemium.

Infracta fuit et dissoluta Romani imperii potestas, gentium mole et impetu septentrionalium. Famam populorum fortiaque facta, bellorum vastationes, civitatum clades et excidia, historia divulgavit; heroum et virorum excellentium vitam illustriaque facinora, pauciora tradidit. Nationum cantus et narrationes (majorum: Sagor), horum fata et gestas res memoriæ prodiderunt, apparatu phantasiæ splendidissimo exornatas. Cantata est antiquissimis temporibus historia a), et honestissimum existimabatur vatum carminibus celebrari. Valuit

a) C. TACITUS, *De morib. German.* C. 2. "Celebrant carminibus antiquis, quod unum apud illos memoriæ & annalium genus est, Tuisconem" &c. — J. AVENTINUS, *Annal. Bojorum*, Francofurti, 1627. Lib. I. p 9. "Pater Germanorum Sarmatumque Tuisco virorum fortium facta, quæ exemplum posteris essent, carminibus celebrare instituit, quod adbuc apud nos unum annalium genus existit."

illa apud gentes priscas viros eminentes honore prosequendi consvetudo, firmis et fortibus animis, ad laudem et gloriam capessendam vitæque discrimina audacter obeunda, vim instillans, fontis limpidi instar, cujus in viciniis frondes et flores ubique excitantur. Exemplis harum rerum plurima abundant veterum historicorum et poëtarum scripta *b*).

Viguit igitur apud gentes, et revixit carmine et fabula, præteritorum heroum

---

b) JORNANDES, *De Getarum s. Gothorum origine & rebus gestis.* Lugduni Batavorum, 1597. C. 4 p. 13. "Quemadmodum & in priscis eorum carminibus pæne historico ritu in commune recolitur." — Cap. 5. p 20. "Etiam cantu majorum facta modulationibus citharisque canebant, Ethemasparæ, Hanalæ, Fridigerni, Widiculæ & aliorum, quorum in hac gente magna opinio est, quales vix heroas fuisse miranda jactat antiquitas. — C. TACITUS, *Annalium*, Lib. 2, c. 88. "Canitur adhuc Arminius barbaras apud gentes." — Confer. *Sogu thattur af Norna-Gesti.* C. 3. seqq. — *Eigills och Asmundas Saga.* C. 4. — *Blomsturvalla Saga*, (in: Altnordische Sagen und Lieder, welche zum Fabelkreis des Heldenbuchs und der Nibelungen gehören. Herausgegeben durch F. H. von der Hagen. Breslau), P. 2. — *Synishorn af fornum og nyjum norrænum ritum.* Ed. E. C. RASK, Holmiæ, 1819. Örvar Odds Saga, C. 29.

memoria; ore triti et versati sunt bellici eorum præclari labores. Pietate sui parum conscia, poësis illa effloruit et emanavit, novas in vestutam seriem adaptans res, loca atque tempora proxima et remotissima commiscens et confundens. Prout vero populi cognati vel affines erant, ita quoque poëseos eandem originem, genium et colorem apud eos animadvertere potes. Ejusdem fuerunt stirpis nationes Gothicæ omnes; eadem, vetustissimis diebus, illis religio deorumque cultus; eundem non diffitentur fontem liberales artes. Paullatim vero evanuerunt in Germania et obliterati sunt antiqui cantus et septentrionalis mythologia; in aquilonares terras migrarunt seseque condiderunt Asarum Dii. Exstiterunt deinde medii ævi eruptiones et tumultus, renovataque commercia et consortia populorum Gothicorum, quibus communia in Romanos bella, communes labores, eadem gloria, fama prædaque. Inde etiam oriunda esse eadem veterum rerum monumenta, non dissimilem canendi et narrandi materiam, facile est dijudicatu. Cave igitur credas, gentem a gente mutuo sumsisse, licet in diversis terræ locis, apud remotosque populos similes offendas phantasiæ lusus et divulgatos cantus; ubi enim communes antiquitatis memoriæ, ibi communia carmina et fabulæ. Adsunt tamen

semper Varietas quædam et differentia in ipsa ratione easdem tractandi res, ad genium populi et plagam regionis, mores et divinos cultus accommodatæ. Notumque est, Scandinaviam et Germaniam, uti proprias et peculiares, ita etiam vulgares utrisque nationibus et populares habuisse poësin et historicas narrationes *c*).

c) *Studien*, von DAUB und CREUTZER. Viert. Band, p. 220. "Scandinavien hat nicht nur eine ihm allein eigenthümliche, sondern auch eine mit Germanien gemeinschaftlich erworbene Poesie; jedem Volk gebührt derselbe Anspruch darauf, und wenn daher eine Sage bei beiden angetroffen wird, so berechtigt dies nicht auf ein Erborgen auf einer Seite zu schliessen. Indessen mag zur Verwirrung der Umstand beigetragen haben, daß in späterer Zeit wirklich deutsche Nationalgedichte in das Scandinavische übersetzt wurden, dann auch, daß manche nordische nicht wieder in jenen gefunden werden, so daß man eine Trennung annahm, und einen Zufall für die Uebereinstimmung aufsuchen mußte." Confer p. 241. — *Edda Sæmundar hinns Fróda*. Part. II. Havniæ, 1818; Præfatio, p. V. "Summa disquisitionis de historica harum traditionum origine huc fere redit: Scaldos boreales seculorum sexti & septimi p. C. n. repræsentationes suas poëticas a Rheni regionibus & Lombardia mutuatos fuisse, haud facile credideris. Nec magis probabile est, Longobardicos & Germaniæ meridionalis vates seculis octavo & nono carminum suorum po-

Celebratissimi fuere medio ævo reges Arthur *d*), Alexander Macedonicus et Carolus Magnus, quique eos comitati sunt vel comitati fingebantur fortissimi viri. Eodem fere ac illi circumfunduntur gloriæ splendore Veronensis Theodoricus *e*), il-

pularium argumenta a Lethra vel a Norvegiæ montibus arcessivisse. Verosimilius est omnes hos populos ab antiquissimis suis sedibus communem quandam traditionum congeriem attulisse, quam cognatæ hæ nationes in Scandinavia, uti in Germania, proprio ingenio dein efformaverint." — De eadem re videsis: *Pantheon*, Herausgeg. von Büsching und Kannegiesser; Leipzig, 1810. Zweit. Bds Erst. Heft. p. 144.

d) Narrationibus etiam septentrionalibus eum inclaruisse, testatur: *Samson Fagres Saga*.

e) M. Goldast, *Imperatorum, Augustorum, Cæsarum ac Regum imperii Romano-Theutonici Recessus, Constitutiones* &c. Tom. III, Offenbachi, 1610. Præfatio, p. 4. "Nemo princeps, cujus quidem memoria superest, Theutonorum carminibus celebratior (Theodorico) ullus fuit, quæ passim adhuc a vulgo nostrate in Germania, Dania, Svedia, & Hungaria decantantur." — Addit præterea, auctore Bonfinio, Hungaricarum rerum scriptore: "*Nulla in occidentali plaga gens fuit, quæ ad Theodorici nutum aut amicitiam ejus, fœdusque sponte non iverit, aut obsequium ultro præstiterit.*" — De illius cognomine *Veronensis* disserit auctor celeb:s: "Plerique eum Vates Diterich von Bern, id est, Theo-

liusque heroës *f*), quorum nomina e terris numquam exstinctum iri, cana jam vaticinata est antiquitas *g*). Cyclum fata eo-

doricum non Veronensem, ut vulgus literionum opinatur, sed Ravennensem, in qua civitate sedem imperii fixerat, dixerunt. Corrupte pro: *Ravenn*, dicitur *Breun*." — J. Twinger von Königshoven, *Die Elsassische Chronik*, Edit. Schilter p. 86: Dieterich von Berne, von dem die Geburen so viel singent und sagent. — J. Aventinus, l. c. L. II. p. 141. "Legi, cani adhuc a nostratibus solet (Theodoricus). Nec alius quisquam veterum regum in ore vulgi imperiti frequentior est."

f) Udvalgte Danske Wiser fra Middelalderen. Förste Del. Kjöbenhavn, 1812. Recensionem heroum primus tradit cantus. — Confer. *Wilkina Saga*, C. 152.

g) *Volsunga Saga*, edit. Biorn. C. 31. p. 56. Hans (Sigurdar) nafn geingur i ollum tungum fyrer nordann Gricklandshaf, og svo mun vera medan verolldin stendur. Cap. 41. p. 86. Alldrej mun borin slikur madur, sem Sigurdur var fyrer hvors vetna saker, og hans nafn mun alldrej firnast i Thiskre tungu, og a nordurlondum medan heimurinn stendur. — *Vilkina Saga*, C. 166. p. 249. Hans (Sigurdar) nafn geingur i ollum tungum firir nordann Gricklandshaf, oc sva mun vera medan verolld stendur. Confer. *Niflunga Saga*, C. 324. p. 443. — Vulgatiora in australibus quoque Europæ regionibus eorum reddita sunt nomina, libro nuper

rum, per omnes ferme Europæas terras nobilitata, efficiunt romanticarum narrationum. Eos vero inter viros medium obtinet locum et clarissimum, quasi centrum fabularum, jam dictus ille Theodoricus. Inclytissimum autem omnium hujus comitum, cujusque fama pervulgatissima facta est, *Sigurdum* jure memores, *Fafnericidæ* cognomine, antiquis temporibus, per cunctam septentrionem laudatissimum. Nec fata illius, neque gloriam et gestas res una solummodo regio, vel unica gens celebrarunt; in omnibus aquilonaribus terris, apud omnes fere harum nationes, rumor ejus versatissimus fuit *h*). Sveones, Dani et Germani laudem illius et nomen sibi vindicant, ad nostrum usque ævum historicas narrationes et carmina servantes, quæ me-

edito, qui inscribitur, *Saggio istorico su gli Scaldi, o antichi Poeti Scandinavi, di* Jacopo Gråberg *di Hemsö*. Pisa, 1811.

h) *Edda Sæmund*. l. c. "Evictum est, istas traditiones a Finmarkia ad Longobardorum terram, a Rheni ripis usque ad Vendorum regionem fuisse sparsas; atque, uti in septentrione, ita in Germania, imprimis in Franconia, Burgundia, Svevia dominatas, sed in Ungaria quoque & Russia easdem innotuisse. — Pag. IV. "Id jam observaverat Suhmius, passim in historia sua Danica nomina locorum, memoriam talium traditionum servantium, investigans."

moriam clarissimi herois torpescere vetant. Notissima enim sunt: Das Nibelungen-Lied, Das Buch der Helden, Vilkina och Niflunga Saga et Volsunga Saga, aliaque eandem materiem tractantia, quorum præcipuum occupant locum utraque *Eddarum*, inprimis *poëtica*, ac romantico-heroicæ cantilenæ, quas, titulo Kjämpewiser, continet collectio: Udwalgte Danske Wiser fra Middelalderen. Teutonicæ sunt originis et linguæ: Das Nibelungen-Lied et Das Buch der Helden; in Islandicum sermonem e Germanico translata: Vilkina och Niflunga Saga *i*). Arctoæ vero stirpis et prosapiæ sunt Volsunga Saga, sive historia Volsungorum, et *Odæ mythico-historicæ*, quas servavit *Edda Rhythmica seu*

---

i) *Vilkina Saga*, Stockholmis, 1715; Formale, p. 1. Thessi Saga er ein af hinum stærstum sogum er gjordar hafa verid i Thyskri tungu. Pag. 2. Thessi Saga er sett epter Sogu Thyskra manna, enn sumt af kvædum theim er skemta skal med rikum monnum, og so forn ad ort voru epter theim tidendum som seigir i thessare sogu. Enn thesse kvædi eru sett epter thvi sem kvæda-hættur er i voru lande. — Confer: *Niflunga Saga*, C. 363, 367. & Företalet, p. 1. — *Blomsturvalla Saga*, ed. v. d. HAGEN. p. 2. — Thorgils, kaldet Orrabeens Stifsons historie, (vulgo: *Floamanna Saga*), Cap. 1. (Videsis: Det Skandinawiske Literaturselskabs Skrifter, 1808).

antiquior, vulgo *Sæmundina dicta*, nec non quæ de his rebus habet *Edda Sturlesonii*, seu *Recentior*. Quas omnes prioribus antiquiores esse, et lingua testatur et materiam propositam tractandi modus.

Nomen et gloriam laudati Sigurdi carminibus primum celebrata fuisse, rerum evincit ratio; quibus vero decantatis, soluta lingua demum narrata sunt. Fontem igitur et quasi incunabula historiæ de Volsungis, Odæ Mythico-historicæ Sæmundinæ Eddæ efficiunt; quam rem testantur, quod easdem Volsungianæ fabulæ passim inspersas observes. Neque vero absimile videtur, carmina a Carolo Magno imperatore collecta, hæcce eadem fuisse, quæ fata et res Volsungorum Gjukungorumque gestas summa efferunt laude *k*).

---

k) Eginhart, *La vie du Roy & Empereur Charle-Maigne, &c. translatee en Francoys par* Helies Vinet. 1546, p. 34. D'auantage il mist par escript, affin qu'elles ne s'obliassent, ains demourassent a tousiours, les vieilles chansons des Francois, lesquelles estoient faictes des guerres, faicts & prouesses des Roys & Princes du temps passé. — Athene, et Maanedsskrift, udgivet af *C. Molbech*. Bind. VI, p. 126. Det forekommer mig ei usandsynligt, at Saemund paa sine Reiser i Tyskland kan have samlet og owersat nogle af Digtene om Volsunger,

Veterem fideliter tenens fingendi morem, *Volsungorum l*) originem a Diis deducit antiqua de illis fabula *m*), aperta si-

---

Budlunger, Gjukunger og Niflunger, efter aeldgamle tydske Originaler, maaskee de Sange om Forfädrenes Heltebedrifter, som Carl den store lod samle, men som menes nu at were aldeles tabte. Dog er det derimod wist, at flere af de eddiske Digte ower samme Gjenstande have wäret bekiendte og sjungne her i Norden for Sämunds Dage; det wise Titlerne paa twende af de längste bland dem, (Atlamal og Atlaqwida) og den Bemärkning, som gióres udtrykkelig i de prosaiske Anmärkninger, at de Tydske fortälle Sigurd Fafnisbanes Död anderledes end Digteren. Hworom alting er, saa ere de eddiske Sange over disse Ämner langt äldre end det tydske Niebelungenlied, Heldenbuch og de övrige til samme Fabelkreds hörende Sange, endog efter de kyndigste tydske Lärdes egen Tillstaaelse. — *Edda Sæmundar hinns Fróda;* Sigurdar-Qvida Fafnisbana, III. Ed. Holm. p. 210. En Thythverskir menn segja svâ, at their dræpi hann uti í skógi. — *Nörna Gests Saga*, C. 8. En Thydverskir menn seigia Sigurd drepinn hafa verid uti a skogi. — Confer: Udwalgte Danske Wiser fra Middelalderen, l c. p. 357.

l) Etiam *Ylfingos* antiquissimi eos nominant cantus. *Edda Sæmund.* Holmiæ, 1818; p. 158. Sigmundr Konungr ok hans ættmen héto *Vaulsúngar* ok *Ylfingar.* — Edit. Havn. p. 87.

m) *Volsunga Saga*, C. 1. — *Edda Sæmundar*

gnificans vestigia heroicæ ætatis, qua hominibus Dii immixti, homines Deorum crebra usi sunt consuetudine. Stirps ipsa et fabulæ radix, solita canæ antiquitatis ratione, nube velatur rerum admirandarum renidente, unde coruscantia micant divinitatis fulgura et flammæ. Nihil heic, cui essent pares humanæ vires; Deorum ubique offendis potentiam et imperium. Fatumque premit æternum et implacabile totam herois celebratissimi prosapiem, numquam quiescens aut cessans, donec ultimum e terris delevit cognatum et affinem virilem. Cæsi viri letiferæ divitiæ erant mulcta, a Diis quondam soluta; ab ipsisque imprecationes confirmatæ non eluctabiles, annulo fatali incantatæ n). Sanguine et

---

hinns Fróda, Havniæ, 1818. Helga Qvida Hundingsbana II, Str, 48; p. 115.

Comin væri nu
Ef coma hygthi
Sigmundar burr
Frá saylom Othins.

Plura ejusdem rei argumenta Præfatio hujus libri offert, p. 3.

n) *Volsunga Saga*, C. 23. — *Edda Sæmund*, Holm. 1818. Sigurdar-Qvida Fafnisbana; annor, p. 180. — Confer. *Edda Sæmund*, Havniæ, 1818. Qvida Sigurdar Fafnisbana in önnur; Fyrri partr. — *Snorra Edda*, Stockholmi, 1818, p. 135-137. Edit. *Resen*, 70 Dæmes.

cæde thesaurum pestiferum ab horrendo arripuit monstro Fafnericida Sigurdus, et moriens illud diris exsecrationibus in interitum ultro devovit inevitabilem, cujuscunque in potestatem opes et inprimis annulus Andwaranôt unquam venissent o). Una, quam eadem acerba et dura sors non rapuit et suffocavit, Aslauga erat, Sigurdi filia, quæ, thesauri insciens, fatorumque profuga, a nutritio patre in remotis-imas terras, citharæ inclusa provecta est. Musicæ artis harmonica vis fortunam imminentem placavit; atque fatales e terris evanuerunt opes.

---

o) *Volsunga Saga*; e. c. C. 23. p. 37. — *Edda Sæmund.* Holmiæ 1818. Fafnis Mál; V. 9. Heiptyrthi ein
telr thu thèr i hvivetna,
en ek thér satt eitt segik;
ith gjalla gull
ok ith glóth-rautha fé
their vertha thér baugar at bana.
V. 20. Ræth ek thèr nú, Sigurthr,
enn thú ráth nemir,
ok ríth heim héthan;
ith gjalla gull
ok ith glóth-rautha fé
their vertha thér baunar at bana.
Confer. *Edda Sæmund.* Havniæ, 1818. Qvida Sigurdar Fafnisbana, in önnúr. Sidari partr *ethr* Fafnismál. v. 9 & 20. — *Snorra Edda.* e. c. p. 136. 137. Edit. *Resen.* 70. Dæmes.

Talis est tela Volsungianæ fabulæ, quæ, sortis inexorabilis ductu, tragica gravitate, strenuissimos heroas, a Diis solummodo et fatis non expugnabilibus fractos, pugnis tristibus et ferocissimis, in interitum diripit. Dii inter homines potestatem suam ubique exercent, et humana et divina facta in unum confluunt. Omnia heic valida et gigantea, arctoa vi et fortitudine acriter pugnantia, fidam repræsentant imaginem ultimi certaminis tempus inter novum jam inserpens et gliscens, atque vetustam septentrionalem cogitandi agendique rationem. Romanticæ ætatis mirabundæ fictiones passim inspersæ sunt, mixtæ vero aquilonaris phantasiæ immani et heroico lusu.

Eddarum utraque, et *poëtica* et *prosaica*, nec non Norna-Gests Saga, arctoæ omnes omnino stirpis, septentrionalem non diffitentur originem; cetera vero easdem res tractantia carmina et narrationes, Das Nibelungen-Lied, Das Buch der Helden, Wilkina och Niflunga Saga, et Danske Kjämpewiser, diversum valde præ se ferunt morem, ritum et colorem. Christianæ religionis apertissima vestigia, meridionalis phantasiæ uberiorem luxuriam, heic offendis, ubi omnia mitiora sunt, mol-

liora et delicatiora *p*). Historicas etiam nonnullas præbent varietates. Quos aquilonares fabulæ *Volsungos* et *Gjukungos* appellant *q*), eos australes *Burgundos* et *Niflungos* nominant *r*). Illorum (1) Sigurdr Fafnisbani, (2) Atle *s*), (3) Gjuke,

---

p) *Studien*, l. c. p. 83. Denn es Zeigt sich in den nordischen Sagen die nordische Tiefe, das Ungeheure und Riesenhafte, in der Germanischen schon ein viel farbigeres und wärmeres Colorit, manche Erinnerungen an den Orient und seine Ueppigkeit, eine schöne Vereinigung, eine gemilderte Größe, und die Liebe, die in den ersten fast frech, gewaltsam und wild ist, erscheint hier in Schamhaftigkeit und deutscher Zucht.

q) *Volsunga Saga*, C. 42-45. — *Norna Gests Saga*, C. 6. — *Edda Sæmund.* Ed. Holm. p. 230. — *Snorra Edda.* Ed. Holm. p. 140. 142. — Utuntur verumtamen Eddarum utraque, diversis locis, Niflungorum etiam nomine. Videsis: Registur *Eddæ Sæmund.* & *Sturles.* edd. Havn. & Holm. 1818. Ed. *Resen.* 73 Dæmes.

r) *Niflunga Saga*, C. 319-368. — Das Nibelungen-Lied. — Das Buch der Helden. — Observandum: *Niflungi*, ex tenore ortographiæ Islandicæ, legitur *Niblungi*.

s) *Volsunga Saga*, C. 41. seqq — *Edda Sæmund.* e. c. Registur — *Snorra Edda*, ed. Holm. Registur, Ed. *Kesen*, Dæmes, 72. 73.

(4) Gunnar, Hogne, Guttorm, (5) Grimhilde, (6) Gudruna *t)* (7) Fafnir et Regin *u)*, his sunt: (1) *Sigurd* et *Sivard Svenn* (vel *Snaensvend v)* et *Sigfried* (l. *Sigfrodr*, *Sifrit*, interdum quoque Der Hörnerne Sifrit *x)*, (2) *Attila* et *Etzel y)*, (3) *Aldrian* etiam *Irung z)* et *Danchart aa)*,

---

t) Volsunga Saga, C. 33. — *Edda Sæmund.* e. c.; p. 201. — *Snorra Edda*, ed. Holm. p. 139. Ed *Resen.* 73. Dæmes. — *Fundin Noregur* (p. 12.) liberos Gjukii recenset; Gunnarum, Hognium, Godrunam, Godnyam, & Gullraundam.

u) Volsunga Saga, C. 23. seqq. — *Edda Sæmund.* e. c.; p. 180. 182 &c. — *Snorra Edda*, ed. Holm. p. 137. Edit. *Resen.* 72. Dæmes.

v) Udvalgte Danske Viser fra Middelalderen. Förste Del. Kjöbenhavn, 1812. N:o 1. — Confer. Anmärkningar, p. 363.

x) Vilkina Saga, C. 144. 145. — Das Nibelungen-Lied. — Das Buch der Helden.

y) Vilkina Saga, C 62. 63. — Das Nibelungen-Lied, Die Urschrift; Ed. A. Zeune, Berlin 1815. p. 193.

z) Vilkina Saga, C. 150. 151.

aa) Vilkina Saga, C. 150. — Das Nibelungen-Lied; e. c.; p. 2.

(4) *Gunnar*, *Gernoz* l. *Gernot* et *Gissler* l. *Giselher bb*), (5) *Ute* l. *Uote* l. *Oda cc*), (6) *Grimhilde dd*), (7) *Regin* et *Mimer ee*).

Historico nituntur fundamento, omnia quæ finxit populus. Personas, facta et casus vitæ socialis, phantasiæ floribus, colore et ornamentis luxuriantibus decorat humana creandi facultas. Nostram quoque Volsungianam fabulam circum heroas quondam viventes versari, suo loco demonstraturi sumus. Id solummodo heic præmonere placuit, antiquissima jam historica scripta Volsungorum et Gjukungorum (Niflungorum) nobilissimas memorasse familias *ff*).

Pauca

bb) *Vilkina Saga*, C. 150. —, Das Nibelungen-Lied, e. c.; p. 1.

cc) Das Nibelungen-Lied, e. c.; p. 2. — *Vilkina Saga*, C. 151. Rex Niflungorum appellatur heic Irung, regina Oda; quibus quatuor tribuuntur filii: Gunnar, Guttorm, Gernos & Gisler, filiaque Grimhild.

dd) *Vilkina Saga* & Nibelungen-Lied, ubique.

ee) *Vilkina Saga*, C. 143.

ff) *Fundin Noregur*, p. 1. 11 — 13. — Paul. Diaconus, *De Gestis Longobardorum*. L. I. C. 14. Ed. *Hug. Grot.* Amstelodami, 1654; p. 753. Mortuis interea Ibor & Ayone ducibus, qui Langobardos a Scandinavia eduxe-

Pauca adhuc addere nobis e re visum est. Similitudinem animadvertis non fortuitam aut vetustis fabulis sæpius communem, Sigurdum inter et Jasonem Græcum, pellem inter lutræ, historia nostra nobilitatam, et aureum illud Colchicum vellus, draconem inter hocce custodientem et Fafnerum, Brynhildam denique inter et Medeam *gg*). Neque hujus rei caussæ altius làtere videntur. Notum enim est commercium septentrionalis terræ cum orientali, medio ævo frequentissimum. Turba Normannorum ad aulam Constantinopolitanam, *Varangorum* nomine, stipendia merebat *hh*); quo domestica carmina et fabu-

rant, & usque ad hæc tempora rexerant, nolentes jam ultra Langobardi esse sub ducibus, regem sibi ad ceterarum instar gentium statuerunt. Regnavit igitur super eos primus Agelmundus, filius Ayonis, ex prosapia ducens originem Gungincorum, quæ apud eos generosior habebatur."

gg) Fusius rem explicatam reperis a K. W. Göttling, in libro qui inscribitur: *Nibelungen und Gibellinen.* Rudolstadt, 1816; p. 50 – 53.

hh) G. Codinus, *Curopalata.* Parisiis, 1625. C. 7. p. 56. Επειτα ερχονται και πολυχρονιζουσιν και οἱ Βαραγγοι, κατα την πατριον και ὁυτοι γλωσσαν αυτών, ηγουν

las secum tulit, iisque, teste aquilonaris historiæ antiquo patre, et privatim et publice sese oblectavit *ii*). Domum vero reversi Varangi, orientales sine dubio eodem reduxerunt narrationes. Affirmant autem scrutatores rerum, historiam Argonauticæ expeditionis celebratissimam apud Byzantinos his temporibus fuisse *kk*); unde in nostras regiones traducta videtur, more et ingenio septentrionali cum fabulis indigenis contex-

---

Ιγκλινισι, τας πελεκεις αυτων συγκρουοντες κτυπον αποτελουνται. — C. 15 p. 81. Οἱ Βαραγγοι παντοτε μεν του βασιλεως καβαλλικευοντος ακολουθουσιν, φεροντες επ᾽ ωμων τας πελεκεις αυτων. — Confer: pagg. 35, 47, 60, 67, 82, 96. — Snorre Sturleson, *Heimskringla*. Hafniæ, 1783; Tom. 3. p. 247. Fór thá Sigurdr konungr broft af micklagardi, en eptir dvaldiz mikill fjölldi Nordmanna, er géck thar á mála.

ii) Snorre Sturleson, l. c. p. 245. A Padreimi ero skrifot margskonar forn tídindi, Æsir, Volsungar oc Gjúkungar, er that steipt af kopar oc málmi, med sva micklom hagleik, at that thickir allt kvikt vera.

kk) K. W. Göttling, l. c. p. 60. Ganz besonders heimisch war aber bei den Byzantinern die Sage vom Argonautenzug, so daß sie selbst, nach dem Bericht des Dionysios von Milet, sagten: Jason habe seine Hochzeit mit der Medea zu Byzanz vollzogen.

ta, propria tamen arctoæ phantasiæ indole numquam abnegata *ll*). Cui nostræ sententiæ etiam id munimento esse censemus, quod fabulæ Teutonicæ, easdem res ac nostra tractantes, thesaurum fatalem omnino ignorant, nihilque de illius raptu inserunt, nihil de serpentibus et monstris custodientibus eundem.

Studio fabulæ Volsungianæ permoti, versionem illius Svecanam periclitati sumus, amorem rei magis quam vires nostras consulentes. Æquo et justo tuo judicio, B. L. opusculum hocce submittimus, ne acriori lima illud persequaris, etiam atque etiam rogantes. — Recensione Cel. Biorneri historiæ de Volsungis, in opere conficiendo usi sumus.

---

ll) K. W Göttling, l. c. p. 61. Hieraus ist klar, wie jene Sage des Nordens Umbildung annehmen konnte von der Griechischen, da beide im Allgemeinen: im dem Fahren der Helden weit über Meer, um Schätze zu holen und Bräute heim zu bringen, ursprünglich etwas Gemeinsames zeigten. Dadurch wird der nordischen Sage nicht ihre tiefere Bedeutung abgesprochen; in ihr hat sich griechische und teutsche Heldensage zu einem herrlichen nordischen Gebilde gestaltet.

Här begynner Vòlsunga Saga, eller Sagan om Sigurd Fafnis-bane.

Kap 1.

Huru Sige drap trälen Brede.

Här börjar det att berättas om en man, som är nämnd Sige. En annan man är omtalad i denna saga, som hette Skade; han war en rik och mäktig man 1). Likwäl war Sige ättstörre; ty efter som man den tiden kunde minnas, härstammade han ifrån Gudarne, och kallades Odens son. Skade ägde en träl, hwilken något warder omtalad i sagan; han hette Brede, han war ofickelig till det han skulle nyttjas. Dock hade han idrotter och färdigheter jämngoda med dem som tyckte sig bättre wara, ja äfwen några förmer än de. Det hände en gång, att Sige for på djurjagt och trälen med honom, och jagade de hela dagen allt intill aftonen. Och då de om aftonen båra tillsamman sin fångst, hade trälen fångat mycket mer än Sige. Detta likade 2) honom ganska illa, och sade att han undrade det en träl skulle öfwergå honom i djurjagt; löper så till och dräper honom; begräfwer sedan liket i en snödrifwa.

Nu far han hem om qwällen, och säger att Brede hade ridit ifrån honom på skogen, "och war han sedan mig ur ögnasigte, och wet jag ej till honom" 3). Skade mißtänker Siges berättelse, och gißar att sådant måtte wara swek af honom, och att Sige månde hafwa dräpt trälen. Skade utskickar män till att söka honom, och lyktar så sökandet, att de finna honom i snödrifwan, och mälte Skade att den hädanefter skulle kall:s Bredes drifwa. Är nu deraf uppkommit, att man så benämner en stor snödrifwa. Alltså kom det ut, att Sige hade dräpt trälen, och kallade de honom fredsbrytare; kunde han numera ej wara hemma hos sin fader.

Kap. 2.

Sige blifwer Konung i Hunaland 4).

Oden följde Sige bort af landet ganska lång wäg; och ej lyktade han förr, än han skaffat honom härskepp. Nu tager Sige före att ligga i härnad med det manskap hans fader fick honom, innan han skildes, och wardt han segersäll i härnaden. Och kom han så wida i sitt företag, att han eröfrade både land och rike. Derefter gifte han sig, och blef en mäktig och wäldig konung; han rådde öfwer Hunaland och war en den störste härnadsman. Han hade med sin qwinna en son, som hette Reri; han wäxte upp hos sin fader, och wardt snart storwäxt och berömlig.

Kap. 3.

Konung Siges dråp och Neris hämnd.

Nu blef Sige en gammal man till år n. Han hade många afundsmän, så att de omsider buro händer på honom, hwilka han bäst trodde, och woro det hans hustrus bröder. Detta göra de då han mindst aktade sig, och hade få män hos sig; och derwid föll Sige med allt sitt hoffolk. Hans son Neri war icke med i denna fara, och erhöll han så mycket manskap af wänner och fränder och landets höfdingar, att han tog både land och konungadöme efter sin fader Sige. Men då han nu syntes hafwa fått fast fot i sitt rike, påminte han sig de saker, som han hade med sina morbröder, hwilka hade dräpt hans fader. Samlar nu konungen sig en stor här, och far dermed emot dem, och tycker dem först hafwa gjort sig sakre emot honom, derföre han litet wärderade deras frändsämja; och så gör han. Icke upphör han förr, än han dräpt alla sin moders fränder och sin faders banemän, ändock detta i all mätto onaturligt war. Nu tillegnade sig konungen allt land och rike och egendom; blef han så mägtigare än hans fader Sige. Dertill fick han mycket byte, och en qwinna som syntes honom tillständig, och lefwa de länge tillsamman och hafwa ingen arfwinge. Detta hugnar dem bägge illa, och bedja de med stor åhåga Gudarne att gifwa dem barn.

Kap. 4.

Wölsung födes.

Det är sagdt, att Gudarne höra deras bön; äfwenså Oden, i hwad de bedja honom. Nu war han ej rådlös, utan tog sin Hußkemö jätten Hrimners dotter, och gaf henne ett äpple och bad henne bära det till konungen. Hon tog äpplet och förbytte sig i kråkehamn och flög till deß hon kom dit der konungen war sittande på en hög. Hon lät äpplet falla honom i knä; konungen tog nu äpplet, och tycktes förstå hwartill det månde gagna. Går så hem ifrån högen till sina män, möter Drottningen och äter hon somt af äpplet 5). Det förmäles nu, att Drottningen snart finner det hon war hafwande, och lider lång tid fram att hon ej kunde föda barnet. Dertill kom, att Konung Reri skulle fara i ledungståg 6), såsom konungased är att frida sitt land. Det förtäljdes från denna färd, att Reri tog sot och derefter bane, och önade hemsöka Oden, och syntes detta mångom önskeligt på den tiden. Nu for denna Drottningens wanhälsa fort att hon icke kunde föda barnet, och warade det i 6 år, att hon hade denna sot. Nu finner hon, att hon icke månde länge lefwa, och bad hon att man skulle skära ut barnet, och så wardt gjordt som hon bad 7). Det barnet war ett swennebarn, och war goßen stor till wärten när han kom till, såsom att förmoda war.

Så är sagdt, att gossen hade kysst sin moder innan hon dog. Honom gafs nu namn, och kallades han Vølsung. Han wardt Konung öfwer Hunaland efter sin fader. Han war tidigt skicklig och fulldristig i det, som syntes wara mannarön och karlawulenhet. Han blef en den störste krigsman, och segersäll i de slagtningar han hade på sina härfärder.

Kap. 5.
Om Konung Vølsungs giftermål och hans barn.

Nu war Vølsung worden en rask man till åren, då sänder Hrimner honom sin dotter, hwilken förr är omtalad, att hon for med äpplet till Reri, Vølsungs fader. Nu går han att ägta henne, och lefwa de långe tillsammans, och äro deras samqwäm goda. De hade tio söner och en dotter. Deras äldste son hette Sigmund, och dottern Signe. De woro twillingar, och i alla ting de förnämste och wänaste af Konung Vølsungs barn, ehuru alla woro mycket för sig, såsom det långe warit bekant och berömligen omtaladt hurudane wäldige kämpar Vølsungarne warit. De hafwa ock öfwerträffat de fleste män, som äro nämnde i gamla sagor, både i skönhet och all slags karlawulenhet och kämpalust. Så är

sagdt, att Konung Wölsung lät bygga en stark och präktig sal, och på det sättet, att ett träd stod i salen och trädets qwistar stodo ut genom taket; men stammen stod ner i marken, och kallade de honom barnstock.

Kap. 6.

Signe, Wölsungs dotter, giftes med Siggeir Götha Konung.

Siggeir hette en Konung; han rådde öfwer Göthland 8); han war en berömd Konung och manstark. Han for till Konung Wölsung och begärte Signe sig till ägta. Detta ärende upptogo Konungen och hans söner wäl; men hon sjelf war nödig härtill, bad dock sin fader råda häri, såsom i annat hwad honom angick. Konungen fattade det beslutet att gifta henne, och blef hon sedan fästad Konung Siggeir. Men när detta gästabud och giftermål skulle fullbordas, måste Siggeir resa till Konung Wölsung. Konungen tillrustade gästabudet efter bästa förmåga. När gästabudet war färdigt, kommo dit Konung Wölsungs budne män och Konung Siggeirs söner på nämndan dag, och hafwer Konung Siggeir många wördeliga män med sig. Så är det sagdt, att der woro stora eldar gjorde långs efter salen; men det stora äppelträdet stod midt i salen, som

förr war nämndt. Nu berättas det, att då männen sutto wid elden om qwällen, gick en man in i salen, som till utseendet war allom okänd. Mannen bar en brokig kappa öfwer sig, war barfotad och hade linnebörer fästade om benen; han hade ett swärd i handen och gick till barnstocken, och hade en wid hatt på hufwudet. Han war högwärt, åldrig och enögd. Han drog swärdet och stötte det i stocken, så att swärdet insjönk ända till fästet. Alla männen förlorade målet inför denna man; då tog han till orda, och sade: "den som utdrager detta swärd ur stocken, han skall erhålla det af mig till gåfwa, och skall sjelf besanna, att han aldrig burit bättre swärd i handen, än detta är." Derefter gick denne gamle man ur salen, och wet ingen hwart han tog wägen. Nu stå de upp och dröja ej att gripa till swärdet; ty den tycktes dem förnämligast wara, som först erhöll det. Så gingo främst de berömligaste männ till, och sedan hwar en annan. Ingen kom dertill som kunde utdraga det, ty det rördes icke det ringaste, då de grepo till det. Nu kom Sigmund Konung Wölsungs son och drog swärdet ur stocken, och war det såsom liggande löst för honom. Detta wapen syntes alla så godt, att ingen tyckte sig hafwa sett jämngodt swärd, och böd Konung Siggeir honom lika wigt guld för swärdet. Sigmund sade: "du skulle wäl hafwa tagit detta

swärd likasom jag, der som det slod, om det sämdes dig att bära det; men nu får du det aldrig, sedan det först kom i mina händer, ändock du bjuder allt det guld du äger." Konung Siggeir wredgades wid deßa ord, och tyckte sig wara häd eligen swarad; ty han war till lynnet en mycket illfundig man. Nu låddes han, som han icke hört detta tal; men samma qwäll öfwerlade han om de hemliga saker, som sedan kommo fram.

Kap. 7.
Konung Siggeirs och Signes hemfärd.

Nu är det att säga, att Konung Siggeir går i säng denna afton till Signe; men dagen derefter, då wädret war godt, säger Konung Siggeir, att han will fara hem och ej bida till deß wäderleken förwärrades, eller sjön blef ofarbar. Ej är det berättadt, att Konung Wölsung och hans söner förhindrat honom, heldst de sågo att han ej annat wille än wika ifrån gästabudet. Nu mälte Signe till sin fader: "icke wille jag fara bort med Konung Siggeir, och ej finner jag min håg gläda sig åt honom, och wet jag af min förwisdom samt wåra slägtegenskaper 9), att af detta beslut uppstår mycken sorg, om detta

ägten=

